

Asia: Asia VN/25733/2021

Suomen digitaalinen kompassi, 2. luonnos

Kansallinen digikompassi kokonaisuutena

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selontekoluonnoksesta ja esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Tällä lausuntokierroksella olevalla 2. luonnoksella lausutaan valtioneuvoston selontekoluonnoksesta, joka sisältää kompassin päänäkökulman, vision, periaatteet, tavoitteet ja avaintulokset, joita on muokattu 1. luonnoksen annetun lausuntopalautteen perusteella. Myös Kuluttajaliitto on aiemmin antanut lausuntonsa digikompassin 1. luonnoksesta.

Tähän 2. luonnosversioon on lisätty mm. osio ”sidosryhmät digikompassin toteuttajana”. Kuluttajaliitto kannattaa näitä uusia lisäyksiä, joilla huomioidaan myös muut kuin valtionhallinnon toimijoiden roolit digikompassin toteutuksessa. Tätä kautta uusi kokonaisuus vastaa nyt paremmin tarkoitusta ja on tärkeää, että sidosryhmien osallistumainen digikompassityön joka vaiheeseen on kirjattu strategiatasolle. Jatkovalmistelussa on kuitenkin huomioitava, että kun järjestöjen rooli tarkemmin määrittyy, järjestöjen osallistumiseen varataan rahoitusta. Esimerkiksi järjestöjen rooli digitaalisten kasvatamisessa on merkittävä ja tämän tulisi näkyä rahoitusmahdollisuuksissa.

Osaaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan osaamista koskevat strategiset tavoitteet näyttävät tarkoitusmukaiselta. Erityisesti kiitämme sitä, että tässäkin versiossa on huomioitu omien oikeuksien ja velvollisuuksien tunteminen digimaailmassa sekä se, että perustaitojen hankkiminen on oltava mahdollista kaikille.

Digitaalinen infrastruktuuri

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Osa-alueen tavoitteet näyttäytyvät tarkoituksenmukaisina.

Kuluttajaliitto kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että osa ihmisistä on erityisen huolissaan yksityisyydestään. Tässä versiossa otsikon ”datatalous” alla osuus koskien paikannus- ja aikapalvelua sekä paikkatietoja luettelee käytännössä vain, mitä positiivisia asioita voi seurata, jos ihmisen paikannustietoja voidaan hyödyntää laajemmin. Paikkatietojen laajan käyttämisen esittäminen tässä vain positiivisessa valossa saattaa aiheuttaa huolta ihmisissä ja olisi syytä tuoda vastapainoksi esille sitä, että yksityisyys on kuitenkin turvattava. Tätä voisi harkita lisättäväksi kyseiseen osioon, jolloin esitys olisi tasapainoisempi.

On hyvä, että tähän versioon on huomioitu se, että digitalisaatiolla on kaksi puolta siten, että myös digitalisaatiolla on oma hiilijalanjälkensä (s. 32). Nähdäksemme osiossa voisi vielä tuoda esiin, että myös erilaisten ratkaisujen, tekniikoiden ja infrastruktuurien suunnittelussa tulisi tähdätä siihen, että niiden toteutustapa olisi mahdollisimman energia- ja resurssitehokas.

Yritysten digitalisaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Osa-alueen tavoitteet näyttäytyvät tarkoituksenmukaisina.

Sääntely, jossa digitalisaatiota pystytään hyödyntää optimilla tavalla, on kannatettavaa, ja kuten selonteossa tuodaan esiin, sääntelykehikon tulee olla oikeasuhtaista (s.37). Kyseisessä jaksossa olisi nähdäksemme tärkeä kuitenkin tuoda myös esille vastapainoksi henkilöiden ja kuluttajien oikeudet, jotka tulee myös turvata. Ilman näiden tasapainottavien oikeuksien esiintuomista ko. jaksossa, kirjoitus näyttäytyy siltä, että Suomen (ja EU:n) kilpailukykyä pyritään parantamaan siten, että ryhdytään kilpailemaan, sillä kenellä on alhaisin sääntelytaso suojaamaan mm. yksityisyyttä ja kuluttajia (”race to the bottom” -tyyppinen tilanne).

Digitaaliset julkiset palvelut

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Osa-alueen tavoitteet näyttäytyvät tarkoituksenmukaisina. Kuluttajaliitto kiittää siitä, että kieliasiat, selkeäkielisyys, esteettömyys ja saavutettavuus on huomioitu, ja että erikseen tuotu vielä esille, että niidenkin henkilöiden, jotka eivät asioi sähköisesti, mahdollisuudet asioida julkisissa palveluissa on turvattava.

Meriranta Emmi
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry